

PRO Actiunea Catolica Romana

Capul sfantului Titus restituit bisericii, greco-ortodoxe

Un nou semn de bunăvoință din partea Bisericii catolice față de ortodocși s'a adăugat de curând inițiativelor Vaticanului pentru instaurarea unor raporturi cu adevărat ecumenice și frațești cu Biserica Ortodoxă în vederea dialogului teologic dintre cele două mari confesiuni creștine, anunțat atât de Patriarhul Atenagora al Constantinopolului, într'un recent interviu televiziv, cât și de Paul VI.

Biserica romană a restituit Bisericii ortodoxe a Greciei capul Sfântului Titus, primul episcop al insulei Creta, păstrat timp de mai bine de trei veacuri în Basilica Sf. Marcu din Veneția.

După reîntoarcerea în patrie a relictelor Sfinților Andrei și Saba, restituite respectiv Bisericii din Patras și aceleia din Ierusalim, un alt Sfânt orientat va fi din nou venerat de credincioșii pământului care l'a văzut desfășurându-și apostolatul. Capul Sfântului Titus a fost consemnat Bisericii ortodoxe grecești de Episcopul auxiliar al Veneției, același care acum câteva luni a însoțit la Ierusalim ramașitele pământești ale Sfântului Saba.

Lo sosirea sa în Grecia reprezentantul Vaticanului a fost primit cu multă cordialitate și simpatie de Primatul helenic, Patriarhul Christostomos al Ateniei, a cărui opoziție la orice formă de dialog și de contact cu Biserica Romei era bine cunoscută, și care cu ocazia întâlnirii de la Locurile Sfinte dintre Paul VI și Patriarhul Athenagoras luase accentuate aproape paroxistice.

« Va primise cu bucurie pe pământul Greciei și va mulțumesc », acesta a fost salutul adresat de Patriarhul Episcopului auxiliar al Veneției, Mgr. Giuseppe Olivotti, urmat de tradiționala îmbrățișare a păcii.

Capul Sfântului Titus s'a întors la Biserica Cretei după o absență care data din veacul XVII, când venețienii transportaseră relicva la Veneția, salvând-o în felul acesta de profanarea tureștilor invazori.

Sfântul Titus fusese unul din discipolii preferați ai Apostolului Pavel care-l botezase și care îl trimisese întâi să evanghelizeze populațiile Corintului și ale insulelor Ionice, destinându-l în cele din urmă aceleiași misiuni, în insula Creta.

Lui Titus Apostolul Pavel îi adresează o Epistolă, trecută în Scripturi cu numele de « Epistola lacrimelor », în care sunt enumerate daunele provocate de răspândirea p.ganismului.

Intermediar al Sfântului Apostol Pavel în Grecia, Titus își sfârșește viața în insulă, unde credincioșii venerază timp de câteva secole moaștele sale.

Înmănând reprezentanților Bisericii Greciei scrinul care conținea capul Sfântului episcopul Olivotti a subliniat rolul Sfinților în continuitatea Bisericii și a adus ortodocșilor salutul Patriarhului Veneției.

Relicva sosise la aeroportul din Atena direct de la Veneția, cu un avion special în care în afară de delegația catolică luaseră loc Arhiepiscopul ortodox al Austriei și Exarhul pentru Italia, mitropolitul Christostomos, reprezentant al Patriarhului ecumenic al Constantinopolului, Episcopul de Samos, Sellinos și episcopul Irineu al Cretei.

governului helenic, de reprezentanții clerului și de o mare mulțime de credincioși. Cu o limuzină deschisă, Episcopul catolic și suita sa au traversat apoi în procesiune marile artere ale orașului, unde capul Sfântului a fost expus venerației credincioșilor. În ziua următoare, la bordul unei nave grecești, relicva a fost transportată în insula Creta și înmănată reprezentanței oficiale a Bisericii locale. La Candia, capitala insulei, au fost celebrate, o serie de ceremonii pentru restituirea și întoarcerea Sfântului în basilica locală, care îi poartă numele.

Programul manifestațiilor nu prevedea nici un fel de întâlnire de studiu al problemelor religioase interesând cele două Biserici; totuși, prezența părintelui Luigi Longher de la Secretariatul pentru Unirea Creștinilor, semnalată nu fără intenții de presa helenică, acredita însă imediat speranța într'o serie de discuții rodnice între reprezentantul Vaticanului și aceia ai Bisericii Constantinopolului și Greciei.

« Drumul nostru spre unire e lung și încă plin de greutate » — spunea Cardinalul Bea, Președintele Secretariatului pentru Unirea Creștinilor, cu ocazia vizitei sale la Atena, unde întovărișise delegația vaticană care restituia ortodocșilor moaștele Sfântului Andrei — dar noi avem datoria să răspundem unei acțiuni comune care să facă acest drum mai ușor ».

În scopul acesta delegațiile ortodoxe și catolice continuă de ani să caute împreună noi soluții pentru pregătirea căii unui dialog efectiv: un dialog limitat decemdată la o « pun-

te de dragoste », dar care se va transforma curând într'un dialog teologic pentru eliminarea piedecilor ce despart cele două mari comunități creștine, pentru o mai bună definire a acelor enunțuri doctrinare, care, agravate de motive pur omenești, au adâncit în veacuri hotărât despărțirii transformându-l puțin câte puțin într'un abis de neînțelegere și de intoleranță care nu face cinste Bisericii întemeiate de Christos pe temelii dragostei și a respectului reciproc.

Acum că reciproca afurisenie care a sancționat schisma de la 1054, a fost anulată, și cauza, să zicem așa « populară » a vechii învrăjbi a căzut, cele două Biserici se îndreaptă — destul de anevoios și cu o « prudență » justificată din ambele părți de o serie de divergențe dogmatice — spre un viitor de pace și de bună înțelegere, singurul în măsură să poată înfrunța cu succes asalturile propagandei atee și ale unui materialism care neagă nu numai valorile religioase, dar însăși esența spirituală a omului (și care, din păcate, nu e circumscris la zonele « de operație » ale ateismului « de Stat »).

Și pentru ca aceste forțe negative, aceste « porți ale iadului » să nu hiruiesc în lupta din ce în ce mai înverșunată pe care de la un capăt la altul al pământului o desfășoară împotriva sa, Biserica trebuie să se regăsească pe sine: în dragoste, care e unitate; în unitate, care înseamnă putere.

BISERICA SI LUMEA MUNCII

Cinsprezece mii de muncitori provenind din 30 națiuni au asistat la Liturgia solemnă concelebrată de Sfântul Părinte Paul VI împreună cu doi cardinali și patru arhiepiscopi reprezentând ecumenicitatea Bisericii, cu ocazia împlinirii a 75 de ani de la promulgarea Enciclicei « Kerum Novarum » data de Papa Leon XIII.

Delegațiile muncitorești erau conduse de cardinalii Cardijn și Duval (Algeria) și de arhiepiscopii Wright (USA), Young (Australia), Valloppilly (India) și Orozco Lomelin (Mexic).

La sfârșitul ritului religios, în cursul căruia Papa a distribuit personal Comuniunea unui grup de muncitori și de exponenți ai organizațiilor mondiale ale muncii, Paul VI a pronunțat un important discours, rezumând în șapte « axiome » ecoul celebrei Enciclice care definește raporturile Bisericii cu lumea muncii.

După ce a subliniat faptul că prezența unei reprezentanțe atât de impunătoare a muncitorimii mondiale e ea însăși o dovadă și o marturie a vitalității și actualității documentului, Paul VI a rezumat în următoarele șapte axiome fundamentale ecoul Enciclicei lui Leon XIII de-atungul acestor 75 ani de viață ai Bisericii.

ale acestor clase: cu înțelepciune și cu prudență, dar în același timp cu un curaj departevăzător. Biserica a inspirat și inspiră încă o legislație contrară privilegiului și egoismului, care să ocrotească pe cei slabi, pe cei umili, pe cei loviți de soartă. Mai mult; ea a impus Statului să intervină nu pentru a absorbi drepturi și funcții care într'o societate liberă revin cetățenilor, atât indivizilor cât și grupurilor asociate, ci pentru a ocroti libertatea și condiția de egalitate a acestor cetățeni și pentru a-și lua asupra-i unele activități pe care numai autoritatea publică le poate desfășura cu deplina garanțare a binelui comun.

Biserica a recunoscut și recunoaște dreptul de asociere sindicală.

Biserica a recunoscut dreptul de asociere sindicală, l'a apărut și l'a promovat trecând dincolo de o anumită preferință teoretică și istorică pentru formele corporative și pentru asociațiile mixte; ea a întrevăzut nu numai forța numărului, pe care fenomenul asocierii avea să o introducă într'o societate orientată în sens democratic, ci fecunditatea unei ordini noi care putea lua naștere din organizația muncitorească.

Religia are o funcție indispensabilă în promovarea progresului social și în rezolvarea problemelor sociale, afirmă — în rezumat — a șasea axiomă a discursului papal.

Biserica nu poate adera la mișcările sociale, ideologice și politice născute din marxism, car ea păstră principiile și metodele negative ale marxismului datorită unei concepții incomplete, radicate și ca atare falsă despre om, despre istorie, despre lume. Ateismul, profesat și promovat de marxism, nu favorizează concepția științifică despre om și despre civilizație, ci e o ordine care până la urmă are pentru om și pentru societate consecințele cele mai grave. Materialismul marxist expune omul la experiențele și ispitele cele mai daunătoare: el suge în om toată spiritualitatea, speranța sa transcendentă. Lupta de clasă, devenită sistem, împiedecă pacea socială și se transformă în mod fatal în violență și în asuprire, ducând la negarea libertății și la instaurarea unui apăsător sistem autoritar și totalitar.

Aceasta însă nu înseamnă că Biserica va renunța la acele instanțe care urmăresc dreptatea și progresul clasei muncitorești; îndreptând aceste erori și aceste devieri, Biserica nu exclude din dragostea sa pe nici un om, pe nici un muncitor.

Toate acestea sunt lucruri cunoscute, care nu mai îngăduie nici o iluzie: lucruri dureroase datorită presiunii ideologice și practice pe care ele o exercită tocmai în lumea muncitorilor ale căror aspirații și revendicări marxismul pretinde că le interpretează și le promovează, dând în realitate naștere la mari greutăți, la adevărate fracturi sociale. Noi nu vrem să ne ocupăm acum de ele decât în măsura în care e necesar să vă amintim că însuși cuvântul Enciclicei pe care o cinstim astăzi ne face atenți să nu ne punem încrederea în ideologii greșite și primejdioase și ne invită mai curând la o altă considerație pe care o vom lăsa la sfârșitul acestei sinteze.

Religia are o funcție indispensabilă în promovarea progresului social, și în rezolvarea faimoasei și totdeauna actuale « chestiuni sociale ». Nu e vorba de o funcție pur și simplu instrumentală ci, spune mai curând de o funcție capabilă să transfigureze societatea datorită principiilor, energiilor, sprijinului moral și speranțelor pe care religia adevărată, religia creștină le insuflă lumii muncii. Christos, cum bine știți, ne dă pilda unei experiențe proprii de viață, de dreptate și de dragoste care nu îngăduie comparații și care nu are altă definiție în afară doar de experiența fericirii pe care El a anunțat-o oamenilor cinstiți însetați de dreptate și de dragoste.

O veche scrisoare a lui Aron Cotrus

Hot Springs, Arkansas, 30 Aug. 1957

*Dragă fructoș,
iată, după atâta anș de timp, un semn de viață din aceste amănunțate dependențe americane!
Din țara am primit dreptul de rezidență permanentă în Statele Unite, ca refugiu politic, în am amare, foarte pe deplin, în aceste stațiuni balneare între munte și pădure și cu izvoare fierbinți, temerare doar de grăsimi triplu, căci pe cele sufletești care au mai putut să le vindece?
Nu am găsit de remunerat ori le dă și le vindece ce am găsit la Roma, în 1953, pe care jurez că și facit-o cu dute de am în țara!
Înș pământească foarte îndelungată, dacă ai bine să nu învinți aici, replet publicat în « Actiunea Catolică Romană » și tot ce date în vârstă.
Săci, eventual, ai reușit să găsești cele 100000 lei volumul a drumului prin furtună, mi-ai putut trimite necerșite italienca în țara ta. Sau, mai multe.
Săci, cum ești de simpatia ce ții pe noi, mi-ai face deosebire plăcută, dacă mi-ai trimite în vârstă despre viața și activitatea D-tele. Am venit atât de bine în această viață zingărită, în care imi lipsă de numai țara Calugăriească.
Dumnezeu, te rog să îmi transmiți deosebire omagii, iar Ceciliei, un pui de mormon pe puncte și penina. Pe d-te te îmbrățișez pe tot pământul
fructoș
Aron Cotrus*

S'au împlinit cinci ani dela moartea marelui poet Aron Cotrus (1891 - 1961). Amintind, cu inima idurerată, această tristă aniversare, publicăm o veche scrisoare a lui, adresată la 30 August 1957 colegului nostru Horia Roman.

Viitorul ne-o va spune

miscellanee

Presa italiană a înregistrat cu mare interes recentul discurs pronunțat de Secretarul partidului comunist român, Nicolae Ceaușescu, la Pitești, în care « leader »-ul român repeta temele fundamentale ale « senzaționalului » discurs pronunțat în 8 Mai, definit o autentică « rebeliune » a României la tutela pactului de la Varșovia și implicit a Uniunii Sovietice.

Trei au fost temele discursului de la Pitești: 1) suprimarea pactelor militare actuale (NATO și Pactul de la Varșovia); retragerea tuturor trupelor străine din teritoriile Statelor europene și din alte State; demontarea bazelor militare în străinătate.

Nu mai renunțând la politica blocurilor militare reprezentate de cele două pacturi, Statele europene vor putea stabili între ele raporturi noi de colaborare și de încredere reciprocă, întemeiate pe respectarea independenței și a non-ingerenței în treburile interne ale unui alt Stat — a spus Ceaușescu. « E singura cale pentru a realiza o adevărată siguranță internațională și pentru a promova o cooperare efectivă între popoarele europene, independent de sistemele lor sociale ».

« Noi — a continuat secretarul partidului comunist român — socotim că popoarele pot trăi în pace în Europa. Blocurile militare constituie o piedecă în calea colaborării. De aceea, cred că a sosit timpul ca pactul agresiv al organizației NATO și, în consecință, și tratatul de la Varșovia să fie abolite, pentru ca între țările europene să se poată stabili raporturi pe baze noi ».

După ce a afirmat că suprimarea blocurilor militare nu poate fi desigur realizată de la o zi la alta, Ceaușescu a subliniat că « stăta timp cât blocul agresiv al organizației atlantice va continua să existe, România și celelalte țări firmatare ale pactului de la Varșovia vor continua la rândul lor să-și consolideze propria capacitate defensivă ».

Acesta, în esență, discursul. Comentând evenimentul, care « definește în formă oficială poziția României față de problema siguranței europene, « observatorii occidentali au relavat concomitența (sau aproape) a discursului lui Ceaușescu cu declarațiile făcute cu abia trei zile înainte în fața Congresului Alianței Socialiste Iugoslave, la Belgrad, de către mareșalul Titu, care a susținut la rândul său teza « necesității » de a se renunța la alianța de la Varșovia în cazul când organizația atlantică ar dispărea ».

Aceasta perfectă identitate de vederi între cei doi oameni politici ar putea însemna — după aceiași observatori — « că între Belgrad și București începe să se delinieze o orientare politică comună ».

Două pot fi explicațiile neprevăzutei revolte a României — comentează cercurile politice italiene: sau neașteptata luare de poziție împotriva pactului de la Varșovia și « autorizată » de Rusia, și atunci România n'ar fi decât un instrument al noii tactici sovietice de « deschidere către Europa »; sau, dimpotrivă, încurajată de garanții mult mai seducătoare decât cele sovietice (și aici, la Roma, se subliniază legătura dintre vizita la București a ministrului de externe al Franței, Couve de Murville, în rol de purtător de cuvânt al generalului De Gaulle, și încercarea românilor de a ieși dintr-o alianță care îi ține legați de căruța rusească) România ar fi hotărâtă să joace în propriu marea carte a destinului său.

Ar fi, de bună seamă, o întoarcere a României în concertul națiunilor europene din care vocea ei lipsește de 20 ani; o întoarcere în parte condiționată de imposibilitatea de a rupe cu totul legăturile cu actualii tovarăși de drum, (și Ceaușescu n'a uitat să sublinieze în discursul său fidelitatea României fa-

ță de vechile angajamente), dar ar fi oricum o întoarcere.

Intrebarea pe care observatorii occidentali nu și-au pus-o, și care pe românii — pe cei din Tară ca și pe cei din afara hotarelor ei — îi arde acum în suflet e aceasta: « cu adevărat Ceaușescu un comunist integral, sincer angajat adică, într-o luptă care nesocotește hotarele naționale și etnice ale popoarelor sacrificându-le utopicului vis al universalei hegemonii a sistemului? Sau tânărul « leader » e în primul rând un bun român, și ca român e acum angajat într-o luptă pe care alții înaintea sa au dus-o eroic timp de veacuri pentru a cuceri României acea libertate și acea independență care dau popoarelor demnitate și prestigiu de națiune? »

Viitorul ne-o va spune.

M. S.

Intre Biserica ortodoxă română și Biserica anglicană s'au stabilit de multă vreme raporturi de prietenie. Subt cel dintâi Patriarh al României, Dr. Miron Cristea, problema recunoașterii validității hirotonizărilor anglicane a fost prilej de contact și de relații prietenești între cele două Biserici.

Subt Patriarhul Justinian Marina a, ceste legături au sporit și s'au adâncit.

Astfel, în anii trecuți, Primatul Angliei a făcut o vizită prietenească Bisericii ortodoxe române și Patriarhului ei.

Acum, în 21 Iunie cr. Patriarhul Justinian Marina a sosit la Londra pentru a răspunde acestei vizite. Pe când la Roma?

În cercurile Vaticanului circulă cu insistență șvonuri în legătură cu un apropiat Concistor pentru creierea unor noi cardinali pe care Paul VI ar intenționa să-l înfrunescă în recent restauratul palat Lateranian la înapoieră sa de la reședința de vară de la Castel Gandolfo.

Locuința a Pontifilor romani până la 1300, când începe perioada « captivității avignoniene », Lateranul, în ultimele luni restaurat din temelii, va da ospitalitate pentru câteva timp actualului Papă. Ducându-se să locuiască acolo, Paul VI ar relua o tradiție întreruptă timp de mai bine de șase veacuri.

Intre timp, în Vatican continuă să progreseze lucrările pentru construirea unei noi mari aule destinate audiențelor pontificale generale, care va ocupa un vast spațiu în spatele palatului Sfântului Oficiu și va comunica direct cu Basilica Vaticană. Aula va putea primi nu mai puțin de 24 mii de persoane deodată.

Ritul « reconcilierii », adică al confesiunii, a fost reformat în conformitate cu dispozițiile constituției liturgice a Conciliului, care cere o mai mare participare activă a credincioșii lor la sămintele Taine ale Bisericii. Suprimat « actul de pocăință » final, credincioșii vor fi de acum încolo ținuți să urmărească formulele recitate de confesor în diferitele momente ale ritului, care acum îi implică, atât pe confesor cât și pe penitent, într'un adevărat dialog liturgic, într-o acțiune rituală comună, fiecare trebuind să pronunțe anumite cuvinte și să facă anumite gesturi.

După ce amintește că « reforma » aceasta a ritului confesiunii nu e în realitate decât o întoarcere la vechile tradiții penitențiale, săptămânalul Vaticanului, « L'Osservatore Romano »

della Domenica », susține că inovația e salutară pentru credincios, care se imediat introdus într-o acțiune sacră, într-o taină, de oarece e primit de preot cu o rugăciune și o binecuvântare.

Cât despre formula finală prin care penitentul își exprimă durerea pentru greșelile și păcatele comise, ea devine cu totul inutilă din moment ce mărturisindu-și cu umilitate greșelile și acceptând cu docilitate penitența impusă de confesor, credinciosul și-a exprimat concret durerea și propunerea de înnoire spirituală.

În timp ce în Italia partidul comunist nu știe ce să mai facă pentru a-i convinge pe catolici că lupul și-a schimbat și părul și năravul, și că, prin urmare, în calea vîstăului « dialog » nu mai există nici un fel de piedeci, în Polonia și în Rusia se petrec lucruri care desmint în mod brutal și paradoxal politica mîinii întinse, inaugurată de « tovarășii » italieni.

Noul val de persecuții împotriva Bisericii a început, în Rusia, în curioasă și contradictorie coincidență cu deschiderea Conciliului Ecumenic Vatican II; adică, exact în momentul în care Cremlinul autoriza Biserica ortodoxă de la Moscova să trimită doi observatori la Conciliu, Pravda publica o întreagă serie de articole în care cerea să se înceapă o vastă campanie antireligioasă pe baza famosului raport Ilievici.

În Martie 1963, în timp ce Ioan XXIII îl primea în audiență pe ginerele lui Krusciov, Adjubei, tocmai atunci începea, cu metode noi, o înverșunată campanie de sufocare a libertății religioase. Coincidența și contradicțiile acestea au fost recent subliniate într'un document difuzat de către « Comitetul de informație asupra situației creștinilor în Rusia », cu sediu la Paris. Documentul, iscălit de doi preoți ortodocși de la Moscova, îl definește pe Krusciov « cel mai diabolic făuritor al noii metode « diplomatice » de persecuție antireligioasă ». După acest document,

tocmai Krusciov, odată considerat « promotorul liberal al dialogului », comanda definitivă închidere a mănăstirilor, a seminarilor, încă existente, și a « zece mii de biserici », printre care celebrul sanctuar de la Kiev, instaurând în același timp un adevărat regim de fanatism antireligios.

După o altă publicație, divulgată de « Edițiile Rusia Creștină » (Serie-Bergamo 1966) partidul comunist sovietic a schimbat vechia tactică, dând acum persecuțiilor o aparență de legalitate. Legalitate « ateologica ». Toate măsurile oficiale împotriva Bisericii sunt prezentate ca « cerute de poporul muncitor ».

După această documentație numai în 1960 au fost închise, în Ucraina, 500 de biserici ortodoxe. Credincioșii care au încercat să se împotrivescă acestor dispoziții ale autorităților au fost arestați și expediați la balamuc. Câteva biserici au fost dadreptul aruncate în aer cu dinamită, altele au fost transformate în sali de concert și în planetarii.

În Iunie 1961 sovieticii se laudau că au închis 300 de biserici în Belorusia, 180 în Volynia, 14 mănăstiri în Moldova. Datele acestea au fost publicate oficial în « Komsomol'skaja Pravda » din 14 Iunie 1961.

Din cele 242 seminarii care funcționau în 1917, în 1965 supraviețuiau numai seminariile de la Moscova, Leningrad și Odessa, cu o activitate strict controlată. Biserica catolică rusă de rit bizantin, care număra patru milioane de credincioși, a fost suprimată din ordinul Cremlinului.

Unul din organele principale ale propagandei ateiste e în momentul de față « Asociația pentru difuzarea informațiilor publice și științifice », care în 1959, în colaborare cu Academia de Științe, a întemeiat « sovietul științific pentru propagarea ateismului » (astăzi « Cunoașterea ») a cărei activitate crește pe zi ce trece. Toate orașele sovietice au astăzi o « casă a ateismului ». Aceea de la Moscova e servită de 311 profesori. De ea depind alte 42 școli de ateism, dislocate la periferia Moscovei și frecventate de 1700 propagandiști ai ateismului.

Așa în Rusia, așa în Polonia, unde autoritățile au intervenit împotriva marea procesiune de la Czestochova cu ocazia milenarului creștinizării Poloniei.

Giovanni Omiccioli: « Jurnal de bord »,

Galeria « L'Astrolabio » din Roma a prezentat, într-o splendidă culegere antologică, 200 de desene ale pictorului Giovanni Omiccioli.

Am ales expoziția aceasta, dintre sutele care în momentul acesta își dispută atenția criticilor și a iubitorilor de artă, fiindcă Giovanni Omiccioli e nu numai unul din pictorii cei mai bine cotați ai Italiei de azi, dar e un mare, un sincer prieten al României pe care a învățat s'o iubească cunoșcându-i frumusețile și farmecul « de visu ».

Pentru mulți expoziția de la « Astrolabio » a fost o adevărată revelație, o descoperire a lui Omiccioli desenator, mai curând presimțit decât cunoscut sub aspectul acesta, înțezărit în exemplarul « schelet » al operelor sale totdeauna susținute de un desen riguros.

Experiența artistică a lui Giovanni Omiccioli începe târziu, la vârsta de 40 de ani, după o adolescență și o tinerețe consumate departe de lumea fabuloasă a artei, care exercita asupra lui o atracție irezistibilă, « magică », și de care se aproprie, cu o timidă dar autentică venerație în anii în care lucrează în atelierul tatălui său, rameur și ambalator de tablouri în via Margutta, strada atelierelor de artă și marele cartier general al artilor romani.

Picta pe ascuns de familia și de prietenii săi, Duminică și în orele de interval din timpul mesei, afară

din oras, într-o zonă populată de o umanitate care-și trăia mizeria la ultimul hotar al societății organizate.

Picta zărăcile improvizate cu scânduri și carton gudronat, ascunse ochiului « autorităților » de o adevărată junglă de plante agățătoare, de pălăgele roșii și de târtăcuțe care aprindeau lampioane vesele de culoare roșii, portocalii, galbene — în gamele celui mai prodigios de variat verde ce se poate închipui. Picta grădinile de zarzavat, unde floarea soarelui trăște în simbioză cu fasolea și mazărea și unde copiii mișună din zori și până'n noaptea laolaltă cu iepurii de casa, cu pisicile și gainile. Vindea totdeauna ceeace pictase, pe nimica, ea să-și scoată banii de culori și cartoane și mai ales ca să nu-și trădeze secretul în familie educând acasă rodul acestor hoinăreli.

Astăzi « grădinile » lui Omiccioli — faimoasele « orti romani » — reprezintă un capital pentru cine le posedă. Dar să ne întoarcem la antologia desenelor lui Omiccioli de la « Astrolabio ».

Un autentic jurnal de bord expoziția aceasta, care încredințează celor mai neînchipuite petece de hârtie momentele peregrinărilor artistului de-alungul unei Italii avocată de fragmente de peisajii, de personaje de tot felul surprinse și urmărite de ochiul său atent cu dragoste, cu o extraordinară capacitate de pătrundere și de înțelegere omenească.

Două sute de desene care reprezintă un ciclu artistic de 30 de ani și care se identifică cu viziunea despre lume și despre oameni, cu însăși viața lui Giovanni Omiccioli, atât de coerentă în evoluția sa spirituală și artistică.

Lumea evocată de artist e familiară, simplă: e lumea prietenilor sale, a « descoperirilor » și revelațiilor sale, a tristeților și a entuziasmelor care l'au asimilat bucuriilor și durerilor altora.

Prieten generos și frater al « vagonizilor de la Porta Ticinese » din Milano și al pescarilor de la Fiumicino și de la Fregene; al « bătrânelor baronese ruse » și al tăietorilor de lemne din Silla; al săracilor de la extrema periferie a orașului care-și încălzesc sufletul la focurile solare ale nălbilor și ale florii soarelui; al pușcăriașilor de la Ustica încreșțați în treacă — dar cu atâtă aderență la drama lor — pe cheimile insulei-inchisorii; al buruienilor de pe plaja de la Marzocca, atât de delicioasă muzicală în vesela lor distribuție în pagină încât să sugereze vizitatorului notele unei partituri mozartiene.

Nu, Giovanni Omiccioli n'are nevoie să recurgă la artificii transpunerilor, (experiență pe care o tentează în trei desene în culori imprumutând florilor limbajul notelor muzicale) pentru a face ascultată muzica « subiectelor » sale; lumea lui cântă

de la sine, așa cum de la sine respiră poezie, fără ca artistul să trebuiască să recurgă la artificii detaliiului poetic. Omiccioli e în realitate un poet care se exprimă în linii. Desemnează poezii. Poezii scurte, de un singur vers, dar care ne comunică esențialitatea și intensitatea emoției trezită în sufletul său de îngrijorata resemnare a « pescarului mobilizat », sau de odihna prostrată a boilor din Silla, de ritmul egal al respirației lor care se asimilează respirației vegetației istovite de căldura amiezii plinului de vară.

« Alb și negru » lui Omiccioli e atât de plin de lumină, de aer de vânt, încât culoarea e totdeauna implicată, prezentă în sub-fond. Ca în peisajul marin de la Torvaianica, unde în spatele unui șir plat de case strivite între două vaste spații albe ochiul prezintă prezența galbenului unui câmp ars de soare, a albastrului de cobalt al mării vecine; sau ca în cele două desene în care imaginea mamei artistului surprinsă în timp ce coase și a tatălui care-și strânge în palme fruntea muncită de cine știe ce gânduri și preocupări ale vieții de toate zilele, se colorează cu tonurile calde, reculese ale intimității familiare. Ca de altfel întreaga expoziție, parabolă și paletă prodigioasă a unui suflet pentru care pictura, desenul se exprimă în limbajul poeziei și al unei imense, statornice și generoase draposti de oameni.

Indure-se Domnul ca această calamitate a ofensivei concertată împotriva Bisericii să nu lovească, mai mult decât a lovit-o până acum, Biserica și în România. Indure-se Domnul ca « răsvrătirea » României față de Moscova, pe plan economic și acum se pare și politic, să implice și o împotriviare hotărâtă de a urma exemplul sălbatecului vecin în lupta aceasta împotriva sacrei instituții a Bisericii; care, în toate epocile, s'a identificat în Romania cu însăși istoria neamului.

Conștiința națională și conștiința religioasă sunt un singur lucru la români. A voi să se despartă aceste două realități, aceste două componente fundamentale ale sufletului românesc ar însemna a voi transformarea poporului român într-o armată de roboți economici și politici, după modelul Rusiei.

Indrăsnim să sperăm că România va ști să dea tiranice « prietenie » o nouă lecție de independență și de omenie, desfășurând o politică religioasă autonomă, cu restaurarea aceluia regim de adevărată libertate religioasă, care, grație nefastei ingerențe sovietice în treburile românești, a fost călcată în picioare de persecuțiile religioase din epoca staliniană, culminate cu suprimarea — după exemplul sovietic — a Bisericii catolice de rit oriental.

p.O.M.